

فروشگاه ، بزرگترین سایت تخصصی معماری

جهت مشاهده آموزش نرم افزارهای معماری از صفر تا 100 با زبان فارسی و با

کمترین هزینه [اینجا](#) را کلیک کنید.

جهت مشاهده نقشه ها ، پایان نامه و طرح های نهایی آماده معماری جهت کانسپت

گرفتن و یا تحویل پروژه [اینجا](#) را کلیک کنید.

جهت مشاهده مقالات ، رسالات و مطالعات نهایی آماده معماری جهت تحویل

پروژه [اینجا](#) را کلیک کنید.

WWW.CADYAR.COM بزرگترین سایت تخصصی معماری

جهت عضویت در کانال ما در تلگرام کافیسیت روی عکس زیر کلیک کنید.

برای انجام پروژه های عمران و معماری با ما تماس بگیرید.

09907530920

آیدی تلگرام

<https://t.me/Cadyar60>

آیدی تلگرام

<https://t.me/Cadyarmemar>

ایمیل

Vrya.cadyar@gmail.com

جهت مشاهده مطالب زیر به صورت رایگان کافیسیت روی لینک روبرو عنوان موردنظر کلیک کنید

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=473](http://WWW.CADYAR.COM/?CAT=473)

دانلود رایگان کتب معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=262](http://WWW.CADYAR.COM/?CAT=262)

آموزش رایگان پست پروداکشن در معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=1377](http://www.cadyar.com/?cat=1377)

دانلود رایگان مقالات معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=206](http://www.cadyar.com/?cat=206)

دانلود رایگان نقشه های معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=1300](http://www.cadyar.com/?cat=1300)

دانلود رایگان رساله و مطالعات معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=283](http://www.cadyar.com/?cat=283)

آموزش رایگان نرم افزار های معماری

جهت مشاهده مطالب کاربران مهمان که مطالب خود را به صورت رایگان و یا در قبال هزینه به اشتراک گذاشته اند در سایت کدیاری [اینجا](#) کلیک کنید.

شما نیز میتوانید مطالب خود را در سایت کدیاری به اشتراک بگذارید تا بدون هیچ هزینه ای صاحب شغل دوم شوید. جهت اشتراک گذاشتن مطالب خود [اینجا](#) را کلیک کنید.

جهت دریافت هرگونه رساله و مطالعات معماری با قیمت پایین با ما تماس بگیرید.

09907530920

قسمتی از رساله طراحی فضای سبز و بخش های جانبی آن، باغ و پردیس در 383 صفحه در قالب ورد:

- تعریف باغ و پردیس :

با مراجعه به فرهنگ عمید کلمه « باغ » خود معنای معین و محدودی را که بیانگر مکان یا فضایی پوشیده و محصور از درختان است در بر میگیرد. اگر بازتر بنگریم و به تفسیر اساطیری لغت بپردازیم در ذهن کلمه فردوس تجلی می‌کند، که در فرهنگ ایران به معنای باغی است با استخرها، برکه ها، درختها، گل‌های رنگارنگ و این خود بیانگر علاقه و دلبستگی ایرانیان به طبیعت است.

در دوره هخامنشیان و پس از آن در سرتاسر سرزمین ایران، تعداد بی‌شماری باغ‌های بزرگ و با شکوه وجود داشته، چنانچه گزنفون چندین

بار به آنها اشاره کرده است. این گونه باغ‌ها که در یونان آن زمان وجود نداشت، نظر مردم آن سامان و دیگر کشورها را به خود جلب کرد. آنها واژه پارادایس را برای آن به کار بردند.

این واژه در زبان یونانی Paradeisos و در زبان انگلیسی به صورت Paradise به معنای بهشت به کار برده می‌شود.

بنا به گفته گزنفون، چهار قرن و نیم پیش از میلاد، در لیسریا باغی زیبا و بزرگ که به نام (پارادایس) خوانده می‌شده وجود داشته. باغ‌های معلق بابل نیز که به وسیله بخت النصر به خاطر همسر ایرانی وی، دختر فرمانروای ماد، احداث شده اند بر طبق همان اصول طرح پارادایس ایجاد گردیده به طوری که از نظمی خاص و الگویی مناسب برخوردار بوده و تا زمان اسکندر هم بر جای مانده بودند. واژه پارادایس در اوستا دو بار به کار رفته و از دو جزء ترکیب یافته: یکی pairi به معنای پیراییدن و دیگری Daeza به معنای انباشتن و دیوار کشیدن که بر روی هم به معنای درختکاری و نخلکاری پیرامون ساختمان می‌باشد.

نام دیگر این فضای سبز (باغ) است. واژه ای فارسی که در زبان پهلوی نیز به همین شکل Bagh به کار برده شده است.

علی اکبر دهخدا درباره واژه پردیس می‌نویسد پردیس لغتی است مأخوذ از زبان مادی (پارادایس) به معنی باغ و بستان و از همین لغت است. در فرهنگ ناظم الاطباء نیز باغ چنین تعریف شده است: محوطه ای که نوعاً محصور است و در آن گل و ریاحین و اشجار مثمر و سبزی آلات و جزء آنها زراعت می‌کنند.

در کتاب فارسنامه ابن بلخی که بین سالهای پانصد تا پانصد و ده هجری تألیف شده است، سلسله های پیش از اسلام را بنا به روایت قدیم به چهار سلسله به نام پیشوادیان، کیانیان، اشکانیان و ساسانیان بر شمرده است، مؤلف این کتاب، منوچهر (پسر میخوریار) را که هفتمین پادشاه پیشدادی است نخستین کسی می‌داند که در جهان به احداث باغ و بستان پرداخته و می‌نویسد: اول کسی که باغ ساخت او بود و ریاحین گوناگونی که بر کوه سارها و دشت‌ها رسته بود جمع کرد و بکشت و فرمود تا چهار دیوار گرد آن در کشیدند و آن را بوستان نام کرده. یعنی کشتزار بوهای خوب یعقوب دانشدوست تعریف فراگیری در رابطه با باغ دارد.

و باغ جایگاهی است برای استفاده انسان که حاصل ترکیب عناصر معماری، درختکاری و گل کاری تزئینی و جلوه آب بوده و در رابطه با سلیقه و فرهنگ مردم و شرایط اقلیمی هر سرزمین شکل گرفته است.

تعاریف گوناگونی از باغ ایرانی در عصر حاضر وجود دارد که هر یک دید خاصی در مورد باغ داشته‌اند. مرحوم دکتر محمد کریم پیرنیا، باغ ایرانی را پیوند فرخنده زیبایی و سودمندی می‌نامد.

در فرهنگ فارسی امروز، تألیف غلامحسین صدیقی افشار باغ چنین تعریف شده است: (زمین دارای حدود اختیاری که در آن درختان میوه یا گل کاشته شده است و یا خانه ای که دارای حیاط وسیع پرگل و درخت است.)

مرحوم ابوالقاسم لطیف نیز تعاریف متعددی از باغ را ارائه نموده است: باغ طبیعتی است برخاسته از ذهن و پرداخته به دست انسان، فضای خرم و رنگینی است، آراسته و پیراسته و تابع شرایط محیط که در شکل یابی آن، ذوق، سلیقه، مهارت، فرهنگ و تصمیم انسان نقش اساسی دارد.

تعریف دیگر وی از باغ ایرانی چنین است:

باغ ایرانی از ترکیب ساده و موزون، رابطه صحیح و استوار، سلسله مراتب حساب شده، منطق عقلایی، نظام هندسی مشخص، آسه بندیهای منظم، خطوط عمود بر هم، تخت کرت های چهار ضلعی¹، تقسیمات متعادل، گذرگاههای مستقیم با هدف که به گاه نیاز با گشادگی فضایی می‌آمیزند، شبکه مترنم جهت دار آب که در فضاهای باز و پوشیده وسعت یافته و به چهره آسمان و آسمانه² لبخند شادمانه می‌زنند، تشکیل یافته است. وی باغ ایرانی را اثر هنری زیبا، چند منظوره و عملکردی می‌داند.

1-2- تاریخچه باغ‌سازی در جهان:

باغ نمایانگر منظره ای از دنیای ایده آل بشر است. باغ‌ها را نمی‌توان جدا از مردمی که آن‌ها را ساخته‌اند دانست. لذا باغ‌های زینتی و تفریحی هر دوره ای نمایانگر دنیای ایده آل و رویایی مردم آن دوره و اجتماع خاص خود محسوب می‌شود. باغ‌سازی و باغبانی در هر دوره از تاریخ منعکس کننده وضع اقتصادی و سیاسی و فرهنگی آن مردم بوده است. آشنائی با ارتباط مردم و گیاهانی که آنان در طی تاریخ به کار برده اند برای استفاده سازنده و صحیح از گیاهان در باغ‌سازی لازم است.

«منظره‌سازی» در اصل به معنای شکل دادن به فرم زمین به کار رفته است. به نظر می‌رسد از زمانی که نقاشان شکل و فرم زمین را موضوع نقاشی‌های خود قرار دادند منظره‌سازی متداول شده است. در باغ‌هایی که قبل از میلاد مسیح احداث شده است، گیاهان را از نظر مذهبی به کار می‌بردند. ولی در برخی دیگر از قسمت‌های جهان فقط علاقه به گل‌ها و گیاهان باعث احداث باغ‌های زیبا می‌شد. گاهی اوقات نیز عده ای برای نشان دادن قدرت و ثروت خود اقدام به ساختن باغ‌های بسیار وسیع و زیبا می‌نمودند. بعضی از اجتماعات علاقه بیشتری به مناظر بسیار رسمی و کنترل شده و خطوط هندسی نشان داده و برخی دیگر فرم‌های طبیعی را ترجیح می‌دادند. در هر دو صورت منظره‌سازی برای زیباتر ساختن محوطه اطراف قصرها و ویلاها و ساختمان‌های عمومی به کار می‌رفته است.

علاوه بر عوامل فرهنگی و اقتصادی و سیاسی برخی از عوامل جغرافیایی و بومی نیز تاثیر بر سبک و توسعه باغ‌سازی هر جامعه گذاشته است. آب و هوا و پستی و بلندی جنس خاک و مقدار آب و موجود بودن گیاهان مناسب همه از عوامل مهم و محدود کننده فرم و سبک باغ‌سازی می‌باشند. دلیل و هدف از کشت گیاه نیز حائز اهمیت است، بدین معنی که گیاه را با در نظر گرفتن کاربرد آن (فضائی محفوظ از باد و نور خورشید و برای حصار کشی) به کار می‌برند.

1 - کرت: چهارگوش مستوی باغ - کرت: زمین قابل کشتی است که محدود به خرنده 23 باشد. در گویش‌های مختلف کرت کرد و کردی تلفظ می‌شود.

2 - اسم عام پوشش فضای معماری (اعم از مسطح یا خمیده)

1-2-1- توسعه باغ‌سازی کهن

تاریخ هنر باغ‌سازی به دوران باستان مصر و بین‌النهرین یعنی 3500 سال قبل از میلاد مربوط می‌شود. هنر باغ‌سازی با ایجاد باغ‌های کشاورزی و محصور با ابعاد مربع و مستطیل، نهرهای متقاطع، کاشت درختان سایه دار و مژمر در کنار نهرها در این دوران شروع و در طی زمان‌های متمادی، سیر تحول و پیشرفت خود را از دوره‌ای به دوره دیگری پیچیده است. و در حال حاضر نمونه‌های مختلف آن با الهام از سبک‌های مختلف باغ‌سازی در گوشه و کنار جهان به چشم می‌خورد که به طور مختصر به سیر و تحول باغ‌سازی در دوره‌های مختلف می‌پردازیم.

1- بابل

باغ‌های معلق بابل از قدیمی‌ترین باغ‌های کهن جهان می‌باشد. این باغ در سال 600 قبل از میلاد مسیح و هم‌زمان با شروع سلسله پادشاهان پارسی احداث شده است. این باغ یکی از عجایب هفت‌گانه جهان محسوب می‌شود. باغ مذکور را به فرم هرم ساخته بودند (تپه مصنوعی عظیمی که قسمت پایه آن مستطیل یا مربع بوده و ابعاد آن احتمالاً از 135 تا 470 متر بوده است). این هرم را تراس بندی کرده، طبقات و تراس‌های مختلف را توسط پلکان‌های عظیم به یک دیگر مربوط ساخته بودند، در هر تراس درختان و درختچه‌ها و گیاهان گلدار فراوان کشت نموده بودند تا باغ به شکل یک کوه پر درخت در آید. این باغ نه تنها به خاطر زیبایی بلکه به خاطر پیچیدگی ساختمان و نحوه آبیاری و نحوه نگاه داری درختان آن حائز اهمیت به سزا می‌باشد.

2- یونان

یونانی‌ها بین سال‌های 6000 قبل از میلاد مسیح تا شروع دوران مسیحیت خدمات ارزنده‌ای به سبک باغ‌سازی جهان نموده‌اند. قبل از این که یونانی‌ها با ممالک دیگر تماس نزدیک برقرار کنند باغ‌های ساده که معمولاً به محوطه‌های درختان مژمر و سبزیکاری مختص بود می‌ساختند. بعد از سال 500 قبل از میلاد مسیح یونانی‌ها باغ‌هایی شبیه باغ‌های تفریحی پارسیان و مصریان احداث نموده‌اند. این باغ‌ها اغلب دارای محوطه‌ای باز بود و مکانی را برای کشت گیاهان غیر بومی که از سایر نقاط جهان وارد می‌شد اختصاص می‌دادند.

اولین باغ عمومی یا پارک در یونان کهن احداث گردید. اغلب این پارک‌ها محل تجمع فلاسفه و متفکرین و دانشجویان بود.

هنر باغ‌سازی کهن در اوائل دوران مسیحیت و امپراطوری روم به اوج خود رسید.

تأثیرات و سنت‌های کلاسیک سبک باغ‌سازی یونانی در قرن بیستم نیز دنبال می‌شود.

3- امپراطوری روم

در روم مانند سایر شهرهای امپراطوری روم باغ‌های زیبایی احداث شده بود. تمام منازل با گل و گیاه تزئین شده و پارک‌های تفریحی، باغ‌های معلق و حیاط‌های گل‌کاری شده شبیه باغ‌های یونانی دیده می‌شد. وقتی

روي زمين فضا به اندازه كافي براي باغ‌سازي نداشتند روي سقف منازل باغ مي‌ساختند.

بتدريج كه جمعيت رم افزايش يافت، متمكنين به حومه شهرها روي آوردند و ويلاهاي خود را در نواحي خنكتر احداث نمودند. اين ويلاها نمايانگر قدرت مالي صاحبان آنها بوده و اغلب در اماكن خلوت و آرام بنا مي‌شد. چنين باغ‌هائي را با انواع مجسمه‌هاي زينتي قابل استفاده، مثل فواره و مجسمه‌هاي راهزما تزئين مي‌نمودند. حتي قسمت‌هاي مخصوص سبزيكاري را با در نظر گرفتن طرح كلي باغ احداث مي‌نمودند. از گلخانه‌هائي كه از شيشه يا سنگ‌هاي شفاف ساخته شده بود، براي نگاه داري گياهان بي‌نظير كه از شرق وارد مي‌كردند استفاده مي‌نمودند.

1-2-2- توسعه باغ‌سازي در قرون وسطي³

1- باغ‌هاي اروپا

با سقوط امپراطوري روم باغباني و باغ‌سازي نيز مانند بيشتر هنرهاي ديگر افول نمود.

در قرن ششم بعد از ميلاد مسيح راهبان در نقاط مختلف اروپا شروع به كشت و كار و باغباني نمودند. گلهايي مانند رز كه مسيحيان اوليه كشت آن‌ها را گناه مي‌دانستند زينت بخش كليساها شد. راهبه‌ها نيز به كشت و پرورش گياهان داروئي و گل‌ها و درختچه‌هاي زينتي پرداختند. به اين ترتيب به مدت دو قرن باغباني فقط در ديرها توسط راهب‌ها يا راهبه‌ها انجام مي‌گرفت.

در قرن نهم و دهم ميلادي به ديرها نيز توجهي نمي‌شد و دوباره هنر باغباني فراموش شد. در قرن يازدهم ميلادي نورمن‌هاي انگليسي به مذهب روي آوردند و ديرها دوباره رونق گرفت و در نتيجه باغباني مورد توجه مجدد قرار گرفت به طوري كه اغلب باغچه‌هاي اين اماكن باعث افتخار راهب‌ها بوده است. اگر چه سبزيجات (سبزي‌هاي معطر و طبعي) از محصولات اصلي چنين باغچه‌هائي بوده ولي گلهايي را نيز براي رنگ و عطر آن‌ها و هم چنين براي زينت بخشيدن به كليساها پرورش مي‌دادند در اين دوره فقط مقبره‌ها را با درختان و درختچه تزئين مي‌نمودند. در قرن هفدهم ميلادي هنري ششم پادشاه انگلستان ديرها را تعطيل نمود و به باغ‌سازي ديرها نيز خاتمه داد.

در دوران سياه تاريخ تا اواخر قرون وسطي قصرها نيز باغچه‌هاي كوچكي داشتند در اين باغچه‌ها اغلب از رزهاي رونده براي پوشاندن ديوارهاي سنگي استفاده مي‌شد.

در اوائل قرن نهم شارلمان هوس⁴ باغي مملو از گياهان متنوع را احداث نمود باغي احداث كرد كه در آن گلهاي رز، زنبق، شقايق و تعداد بي‌شماري درختان ميوه به كار رفته بود اگرچه در بيشتر نقاط اروپا باغ‌سازي در اواخر قرن دوازدهم ميلادي شروع شده بود ولي هم زمان با کاهش جنگ‌ها و نبردهاي دوران تاريك تاريخ در قصرهاي فرانسوي

¹ - حكمتي - جمشيد - طراحي باغ و پارک

¹ - (742-814 ميلادي) فرامانرواي بخش عظيمي از اروپاي غربي، اوباني رشد و اشاعه فرهنگ اروپاي غربي در قرون وسطي به شمار مي‌آيد.

باغچه‌های بسیار کوچکی می‌ساختند که معمولاً درست وسط قصر بوده و با حصارهای بسیار بلند سنگی پوشیده می‌شد.

2- باغ‌های اسلامی در اسپانیا

در زمانی که اروپا تلاش می‌کرد که تمدن خود را که با سقوط روم از دست رفته بود دوباره زنده سازد، اسپانیایی‌ها تحت فرماندهی «مورها»⁵ زندگی آرام و غنی را می‌گذرانند. لذا در این دوران باغ‌های تفریحی و پر تجمّل بسیاری ساخته شد.

تاثیر این سبک باغ‌سازی هنوز در باغ الحمراء در گرانا‌دا که در قرن پنجم میلادی ساخته شد به چشم می‌خورد. این قصر چهار باغچه دارد که به سبک باغ‌های شرقی بنا شده است. باغچه‌های فوق را به عنوان اطاق‌های خارج قصر احداث نمودند.

در اسپانیا نیز مانند سایر اقالیم خشک، آب یکی از عوامل قابل توجه بوده و از آب‌گیر و فواره بسیار استفاده شده است. فضای خارج قصرها و باغ‌ها اغلب به صورت مطبق بوده و از درختان سایبان زیادی استفاده شده است.

1-2-3- توسعه باغ‌سازی در زمان رنسانس یا عصر طلایی تا امروز⁶

باغبانی و باغ‌سازی مانند سایر هنرها در دوران رنسانس به اوج خود رسید در این دوران نه تنها سبک‌های کهن و کلاسیک رومی و یونانی دوباره زنده شد، بلکه سبک‌های خاص پرديس‌سازی که تاثیر زیاد بر طراحی باغ‌های امروزی جهان گذاشته است نیز آشکار شد و تکامل باغ‌های مدرن و امروزی جهان از این دوران آغاز گردید.

1- ایتالیا

با برقراری آرامش در اروپا، نیاز به احداث اماکن محفوظ به تدریج کاهش یافت طرح باغ‌ها بازتر شد. در ایتالیا اغلب باغ‌ها را بر سرایشی‌ها بنا می‌نمودند تا تسلط کامل بر مناظر اطراف داشته باشند. در این زمان فاصله و مقیاس و پرسپکتیو اهمیت خاصی یافت با این وصف قسمت‌های تزئینی و باغچه‌های گل‌کاری شده فقط به اطراف قصرها اختصاص داشت.

این باغ‌ها بیشتر برای نمایش میزان تمول صاحب باغ بوده و نه بخاطر ایجاد محیطی آرام و مکانی برای استراحت، بیشتر این ویلاها 10 تا 15 جریب وسعت داشت و زمین به شکل مستطیل و بر سرایشی مستقر بوده است. این سرایشی‌ها را به 3 یا 4 طبقه یا تراس تقسیم می‌کردند و دیوارهای سنگی برای نگاه داری تراس‌ها می‌ساختند معمولاً پائین‌ترین تراس را که ورودی باغ بوده با نقش‌های پیچیده گل‌کاری می‌نمودند در طبقه دوم یک آلاچیق یا چند اطاق برای برگزاری مهمانی وجود داشت طبقه سوم اغلب جنگل‌کاری می‌شد.

در دوران رنسانس گیاهان اغلب به عنوان مجسمه یا وسیله ای زینتی به کار می‌رفتند و فرم طبیعی خود گیاه چندان اهمیت نداشت.

² - Moores مردم مسلمان شمال غربی آفریقا که از سال 700 تا 1492 میلادی بر اسپانیا سلطه جسته و باعث نفوذ فرهنگ خود در آن مملکت گشتند.

⁶ - حکمتی - جمشید - طراحی باغ و پارک

اغلب ایتالیایی ها پلکان های عظیم و زیبا برای مربوط کردن تراسها به یکدیگر احداث می کردند. طراحان ایتالیایی به کمک تراسها و پلکان ها توانستند از سراشیبهی ها و دامنه کوه ها و تپه ها استفاده کنند. اگرچه به نظر می رسد که ایتالیایی ها به ساختمان و اجسام ساختمانی توجه بیشتری می کردند ولی شواهدی در دست است که حاکی از علاقه وافر ایتالیایی ها به گیاهان بی نظیر و نوظهور بوده است. در دوره رنسانس جویندگان و جمع آوری کنندگان و کلکسیونر های گیاهان بی شمار بودند. یافتن و وارد کردن گیاهان مد روز شد و زنان و مردان برای خود نمایی و شهرت به این کار مشغول شدند. در سال 1545 میلادی دانشگاه « پادوا » اولین باغ گیاه شناسی را در اروپا احداث نمود که این خود نشانه علاقه روز افزون مردم به گیاه می باشد. در شروع کار، این باغ مخصوص پرورش گیاهان دارویی و طبیبی بود ولی آن را توسعه داده و گیاهان تازه یافته را نیز به آن می افزودند.

2- فرانسه

با پیشرفت دوره رنسانس در فرانسه، فرانسویان سبک خاصی برای تزئین باغ های خود یافتند. در قسمتی از قصر که تابستان ها استفاده می کردند زیباترین باغچه ها را احداث نمودند. درختان و درختچه ها را به اشکال مختلف هرس کرده و درختان را نزدیک به یکدیگر غرس کرده و به شکل دیوار سبز هرس می کردند این کار وقت و دقت فراوان لازم داشت و نشانه علاقه فرانسویان آن زمان به باغبانی بود.

فرانسویان بر سطوح افقی عظیم با اشکال هندسی بسیار پیچیده گل کاری و چمن کاری کرده و راه های شنی احداث می کردند، لذا بیشتر باغ های فرانسوی اگر از بلندی نظاره می شد، با شکوهرتر و عظیم تر به نظر می رسید. این باغچه ها را « پارتیر » می نامیدند.

استفاده از پارتیر در طی قرن شانزدهم میلادی توسعه بیشتر یافت و در قرن هفدهم میلادی به اوج خود رسید. در اوائل کار این نقوش مربع و یا مستطیل بودند ولی بتدریج طرح های منحنی تزئینی و زیبا جایگزین آن ها شد. برای تنوع بخشیدن به پارتیر فرانسویان مجبور بودند از گل های مختلف استفاده کنند و این خود باعث شد که توجه بیشتری به گل های بی نظیر و خارق العاده بنمایند.

یکی از خواص مشترک بیشتر باغ های فرانسوی (کوچک یا بزرگ) در نظم و ترتیب آن ها بود. باغ های وسیع را به قسمت های کوچک تری تقسیم کرده و این قسمت ها را به یک دیگر مربوط می ساختند. در باغ های بزرگ معمولاً یک قسمت را به سبزیکاری و قسمتی را به درختکاری (درختان مثمر) و بخش دیگر را به فواره ها و حوض ها و قسمت دیگر را به محل استراحت تقسیم می کردند. هیچ بخشی درباره باغ سازی دوره رنسانس در فرانسه بدون ذکر نام « آندره لونوتر »⁷ و باغ های عظیمی که او طراحی و احداث نموده است کامل نخواهد بود.

3- انگلستان

3-1- باغ های رسمی و هندسی

⁷ - Andre le Notre

در انگلستان در زمان سلطنت تودورها⁸ دوران جدید باغ‌سازی و باغبانی آغاز گردید صلح و ثبات سیاسی و اقتصادی نیاز به محفوظ و محدود بودن را کاهش داد و باغ‌ها وسعت زیادی پیدا کرد. با این وصف سبک این باغ‌ها با کنده بسیار تغییر پذیرفت. باغ‌های انگلیسی کمی شبیه باغ‌های ایتالیایی و فرانسوی بودند ولی باز مستطیل شکل و با حصار باقی ماندند. گیاهان زینتی غیر مثمر و گیاهان مثمر هر دو در این به کار می‌رفت، گل‌های فصلی را به اشکال هندسی زیبایی کاشته و اطراف آن را شمشاد غرس می‌کردند انواع گیاهان هرس شده به اشکال مختلف و مجسمه و فواره و حوض در این باغ‌ها یافت می‌شد. این سبک باغ‌سازی تا اواخر سلطنت الیزابت اول (1558-1603 میلادی) تغییر چندانی نیافت.

با ورود گیاهان جدید از هلند و آمریکا علاقه مردم به گیاهان جدید زیادتر شد، در همین زمان گیاه شناسان و جویندگان انگلیسی برای یافتن گیاهان جدید به سراسر کشور خود رفتند. در سال 1620 میلادی اولین باغ گیاه شناسی انگلیس « هورتوس - بوتانیکس »⁹ در دانشگاه اکسفورد احداث گردید. اگرچه وسعت این باغ فقط 5 جریب بود ولی حداکثر استفاده از این فضا شده بود. بیش از 1600 واریته گیاه را در باغچه‌های رسمی و منظم و در گلخانه‌های بزرگ و در اطاقک‌های سنگی با سقف شیشه‌ای (مخصوص نگاه داری درختان مرکبات در فصل زمستان) کشت نمودند. در فصل تابستان درختان پرتقال و لیمو را که در جعبه‌های بسیار بزرگ چوبی کاشته بودند بیرون آورده و برای تزئین باغ در بهار و تابستان از آن‌ها استفاده می‌کردند. باغ‌های زینتی مرکبات یکی از چهره‌های خاص باغ‌های انگلیسی آن زمان است. تا قرن هفدهم همیشه باغ‌سازی و باغبانی در انگلستان اختصاص به ثروتمندان داشت ولی مردم عادی نیز کم‌کم توجه بیشتری به باغ‌سازی کرده و باغچه‌های کوچکی در اطراف کلبه‌های خود احداث نمودند.

3-2- باغ‌های طبیعی و سبک آزاد

در قرن هیجدهم میلادی نظم و ترتیب فوق‌العاده زیاد باغ‌های دوره رنسانس به خصوص طرح‌های پرخرج و پرزحمت و رسمی‌شدید مورد انتقاد قرار گرفت.

در سال 1720 میلادی اولین باغ‌های سبک طبیعی انگلیسی احداث گردید، اولین طراحان سبک آزاد طبیعی سعی داشتند مناظری را که بر تابلوهای نقاشی مشاهده نموده بودند بازسازی نمایند، لذا کوشش‌های اولیه آن‌ها برای ایجاد فضایی طبیعی با شکست روبه‌رو شد. معابد و ساختمان‌هایی شبیه خرابه آثار تاریخی در وسط باغ‌های خود احداث می‌کردند. برای ایجاد حالت رومانতিক درختان خشک شده را در باغ می‌کاشتند، تا حالت بیشه‌های طبیعی را پیدا نمایند. دیگر خط و پیاده‌روهای مستقیم و هندسی چون مخالف حالت طبیعی محسوب می‌شد مورد توجه نبود. به طور کلی نظم و ترتیب و تقارن از باغ‌های طبیعی حذف شد.

⁸ - Tudors

⁹ - Hortus Botanicus

انگلیسی ها نه تنها باغ های جدید الا احداث را به فرم طبیعی می ساختند، بلکه باغ های رسمی و فوق العاده زیبا را خراب می کردند تا به فرم جدید در آورند.

در قرن هجدهم میلادی سبک باغ های خاور دور نیز تاثیر بر سبک باغ سازی انگلیس گذاشت. اروپائی هایی که به چین مسافرت کردند تحت تاثیر باغ های که دیده بودند قرار گرفته و سعی کردند مناظری مشابه در فرانسه و انگلیس احداث نمایند.

ویلیام چمبرز¹⁰ که قبلاً مسافرتی به چین کرده بود مامور ساختن باغ گیاه شناسی سلطنتی «کیو»¹¹ شد. طرح و سبکی که چمبرز در باغ سازی به کار برد مخلوطی از سبک آزاد انگلیس و سبک باغ های خاور دور بوده، این نوع پردیس سازی تا به امروز به سبک کلاسیک باغ های انگلیس مشهور است.

4- خاور دور

سبک باغ سازی که در چین و ژاپن به کار می رفت حاکی از زیادی جمعیت و کمبود فضای لازم برای باغ سازی وسیع بود. در چین 2500 سال قبل از میلاد مسیح باغ سازی می نمودند ولی باغبانی بیشتر به منظور پرورش گیاهان داروئی انجام می گرفت. در 200 سال قبل از میلاد باغ ها و پارک های بسیار وسیع برای ایجاد شکارگاه احداث نمودند. قرن ها بعد بخصوص در دوران سلسله تانک³ و بعد از آن در زمان سلسله مینگ⁴ هنر باغ سازی و باغبانی به اوج قدرت خود رسید.

مذهب تاثیر بسزا بر باغ سازی چین داشت. بعد از ظهور بودائیسیم در چین اغلب باغ ها به سبک های طبیعی و فرم های آزاد ساخته شد. سعی می شد که از طبیعت تقلید کرده و بیدیه زار و تپه های زیبا احداث نمایند. به طور کلی یک منظره طبیعی را برگزیده و آن را به مقیاس کوچکتر دوباره می ساختند.

وسائل مختلف و گیاهانی که در این باغ ها به کار می رفت هر کدام نماد چیز خاصی بودند، باغ های تفریحی را برای تماشا و تفرج و اماکن مقدس و اطراف آن را مکانی برای تفکر و تأمل می ساختند. اگرچه باغ های مذکور بیشتر برای ثروتمندان احداث می گردید ولی باغ های در اطراف معابد و بخش های عمومی شهر نیز می ساختند چینی ها درخت را خیلی مهم شمرده و آن را سمبل استقرار و پایداری می دانستند.

در ژاپن نیز مانند سایر ممالک و فرهنگ های جهان سبک باغ سازی در دوران های مختلف تکامل یافت ولی هنوز به اندازه سبک باغ سازی ملل دیگر تغییر فاحش نیافته است.

1-3- سابقه تاریخی پردیس در ایران زمین¹²

هزاران سال پیش وقتی که آریائی ها از کوهستان های قفقاز به فلاتی که بعد ها به پارس موسوم شد آمدند، خود را با سرزمینی که شرایط اقلیمی عجیب داشت مواجه دیدند. هر گوشه این سرزمین آب و هوایی کاملاً مخصوص به خود داشت. آریائی ها برای رفع گرسنگی کشت و کار می کردند و

¹⁰ - William Chambers

³ - Tang Dinesty (618-906 میلادی)

¹¹ - Kew Gardens

⁴ - Ming Dinest (1366-1644 میلادی)

¹ - حکمتی - جمشید - طراحی باغ و پارک

بیشتر از گیا هانی که به صورت دیم پرورش می یافتند استفاده می نمودند. وقتی مردم به رفاه بیشتر رسیدند و از قحطی و گرسنگی بیمنداشتند، باغ سازی و احداث باغ های تفریحی رونق گرفت. گیاهان به خصوص درخت نزد ایرانیان سمبل طراوت و آرامش و زیبایی بود. به دستور بسیاری از فرمانروایان داخل قصرها را با گل و درختان مصنوعی تزئین می نمودند. ایرانیان قدیم معتقد به فرشته مقدسی بودند به نام (اوروزا) که صدمه زدن به گل و گیاه موجب ناراحتی و خشم او می شد.

فردوسی از درختی سخن می گوید که برای کیخسرو ساخته شده بود، تنه این درخت از نقره و شاخه های آن از طلا و یاقوت و میوه های آن میان تهی بوده و داخل آن را از مخلوط مشک و گلاب پر می کردند. در تورات از باغ های باستانی خوزستان به دفعات و به طور پراکنده در بخش های مختلف عنوان شده است، مخصوصاً در داستان استرومردها مفصلاً ذکر شده و همچنین گزنفون نیز می گوید، در ایران در بیشتر شهرها باغ هایی وجود دارد که پردیس نامیده می شدند. در جای دیگر گزنفون : تاریخ باغ های ایران را به قبل از سلطنت کوروش می رساند، همچنین واقعه تاریخی ملاقاتش را با کوروش و لیزاندرد سازد، باغی که از طراحی اعجاب انگیزی برخوردار بوده، عنوان کرده است و طراحی آن را منسوب به کوروش می داند. دیگر آثار تاریخ ایران باستان نشان می دهد که پادشاهان برای تشویق و ترغیب مردم به کشت گیاهان زینتی به صور مختلف اقدام می کردند. مرحوم ابوالقاسم لطیف از پیشینه تاریخی باغ ایرانی چنین می نویسد: روایت است که : منوچهر پادشاه پیشدادی نخستین سازنده باغ است که آن را بوستان نامید.

**جهت دریافت هرگونه رساله و مطالعات
معماری با قیمت پایین با ما تماس بگیرید.**

09907530920